

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΑ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2026
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1.

α.	Λάθος
β.	Σωστό
γ.	Σωστό
δ.	Λάθος
ε.	Λάθος

A2.

Σωστή απάντηση: γ.

Για τις 60 μονάδες $VC = 120$. Για τις 80 μονάδες $VC = 200$, άρα για κάθε πρόσθετη μονάδα από τις 60 έως τις 80 το μεταβλητό κόστος αυξάνεται κατά 4 χ.μ. Για τις 75 μονάδες: $VC = 120 + 15 \cdot 4 = 180$, επομένως $AVC = 180/75 = 2,4$.

A3.

Σωστή απάντηση: α.

Δημόσια έσοδα = $145 + 215 + 500 + 90 = 950$ εκατ. ευρώ

Δημόσιες δαπάνες = $210 + 320 + 110 + 300 = 940$ εκατ. ευρώ

$950 - 940 = 10$ εκατ. ευρώ πλεόνασμα

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1.

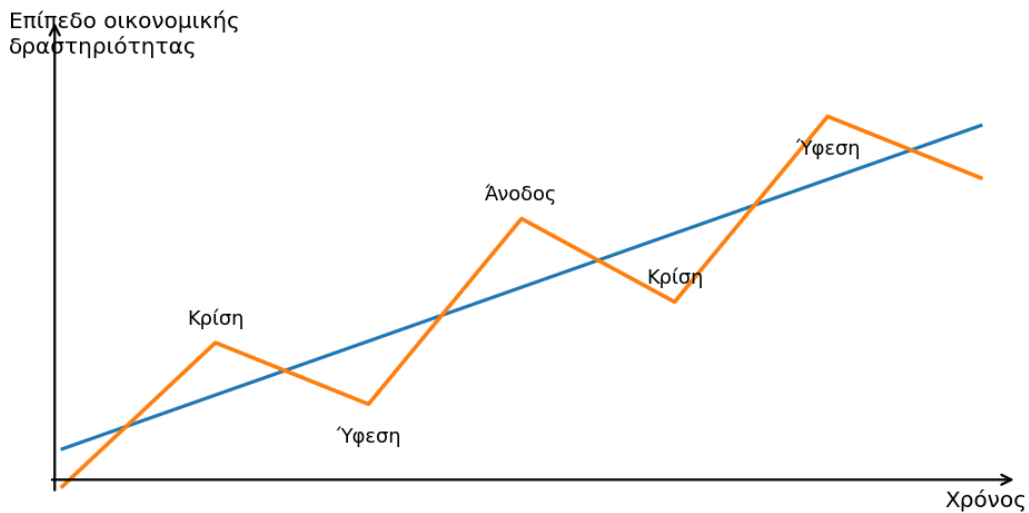
α. Η φάση της ύφεσης χαρακτηρίζεται από εκτεταμένη ανεργία, έλλειψη επενδύσεων και ανεπαρκή ζήτηση καταναλωτικών αγαθών. Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις που παράγουν τόσο καταναλωτικά όσο και κεφαλαιουχικά αγαθά έχουν αχρησιμοποίητη ή πλεονάζουσα παραγωγική δυναμικότητα. Η παραγωγή και το εισόδημα βρίσκονται στο χαμηλότερο επίπεδό τους. Οι τιμές, αν δεν μειώνονται, τουλάχιστον δεν αυξάνονται ή αυξάνονται ελάχιστα και τα κέρδη των επιχειρήσεων είναι χαμηλά. Μάλιστα, πολλές επιχειρήσεις μπορεί να έχουν ζημιές αντί για κέρδη. Το γενικό επιχειρηματικό κλίμα δεν είναι ευνοϊκό για την ανάληψη επενδύσεων και επικρατεί απαισιοδοξία για το μέλλον.

Η ένταση των παραπάνω φαινομένων διαφέρει από κύκλο σε κύκλο. Όσο πιο έντονα είναι τα συμπτώματα αυτά, τόσο πιο βαθιά είναι η ύφεση. Τέτοια ήταν η μεγάλη ύφεση του 1930, που συντάραξε τις προηγμένες καπιταλιστικές χώρες και κυρίως τις Η.Π.Α.

Η φάση της ύφεσης θα τελειώσει κάποτε. Ανεξάρτητα από την αιτία που την ανακόπτει, κατά τη φάση της ανόδου ή άνθησης παρατηρούμε αύξηση της παραγωγής, του εισοδήματος και της απασχόλησης. Η αύξηση της παραγωγής είναι εύκολη, γιατί υπάρχει πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα και γενικά υποαπασχολούμενοι παραγωγικοί συντελεστές.

Καθώς αυξάνεται η παραγωγή και η συνολική ζήτηση, αυξάνονται και τα κέρδη, γεγονός που δημιουργεί ευνοϊκό κλίμα για επενδύσεις. Στην αρχή η αύξηση της παραγωγής δεν συνοδεύεται από αύξηση των τιμών, επειδή υπάρχουν αχρησιμοποίητοι ή αργούντες παραγωγικοί συντελεστές. Καθώς όμως αυξάνεται η συνολική ζήτηση και η απασχόληση των παραγωγικών συντελεστών, αρχίζουν να εμφανίζονται και οι πρώτες αυξήσεις των τιμών.

β. Διάγραμμα φάσεων οικονομικού κύκλου στη μακροχρόνια ανοδική τάση:

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

EST.1993

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Το εργατικό δυναμικό είναι 10.000 άτομα. Κάθε εργαζόμενος παράγει 40 μονάδες Χ ή 20 μονάδες Ψ.

Συνδυασμός Α: $X = 0, \Psi = 10.000 \cdot 20 = 200.000$

Συνδυασμός Β: 5.000 εργαζόμενοι στο Χ και 5.000 στο Ψ, άρα $X = 5.000 \cdot 40 = 200.000$ και $\Psi = 5.000 \cdot 20 = 100.000$

Συνδυασμός Γ: $X = 10.000 \cdot 40 = 400.000, \Psi = 0$

$ΚΕ_{\Psi} = \Delta X / \Delta \Psi = 200.000 / 100.000 = 2$

Συνδυασμός	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	ΚΕ _Ψ
Α	0	200.000	-
Β	200.000	100.000	2
Γ	400.000	0	2

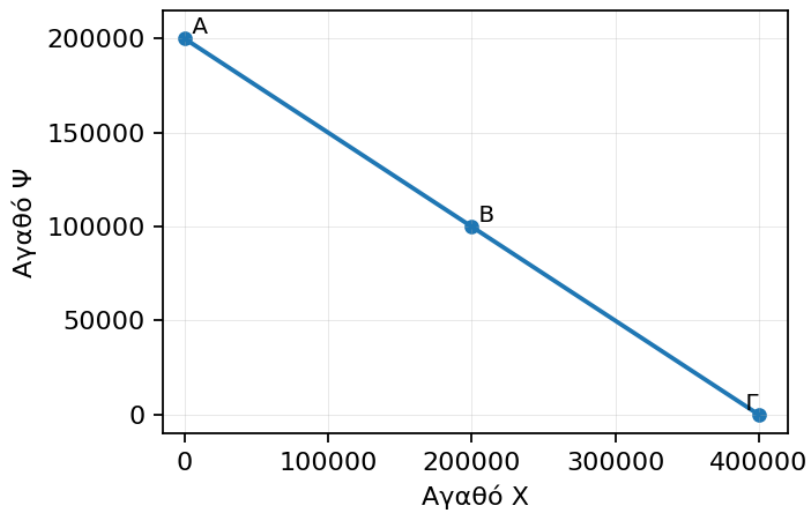
Γ2.

Η Κ.Π.Δ. είναι ευθεία, γιατί το κόστος ευκαιρίας παραμένει σταθερό. Έχει μορφή $\Psi = \alpha + \beta X$.

Από το σημείο Α: $200.000 = \alpha + \beta \cdot 0$, άρα $\alpha = 200.000$

Από το σημείο Γ: $0 = 200.000 + \beta \cdot 400.000$, άρα $\beta = -1/2$

Επομένως: $\Psi = 200.000 - 1/2 X$

Γ3.

$$\text{Για } X = 60.000: \Psi = 200.000 - 1/2 \cdot 60.000 = 170.000$$

Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές = $P_X \cdot Q_X + P_\Psi \cdot Q_\Psi$

$$\text{Α.Ε.Π.} = 3 \cdot 60.000 + 5 \cdot 170.000 = 180.000 + 850.000 = 1.030.000 \text{ χ.μ.}$$

Γ4.

$$\text{Απασχολούμενοι στο } X: L_X = 40.000/40 = 1.000$$

$$\text{Απασχολούμενοι στο } \Psi: L_\Psi = 140.000/20 = 7.000$$

$$\text{Συνολικά απασχολούμενοι} = 1.000 + 7.000 = 8.000$$

$$\text{Άνεργοι} = 10.000 - 8.000 = 2.000$$

$$\text{Ποσοστό ανεργίας} = (2.000/10.000) \cdot 100 = 20\%$$

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

EST.1993

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Η συνάρτηση ζήτησης είναι γραμμική και τέμνει τους άξονες στα σημεία ($P=0, Q=80$) και ($P=40, Q=0$).

$$Q_D = \alpha + \beta P$$

$$80 = \alpha + \beta \cdot 0, \text{ άρα } \alpha = 80$$

$$0 = 80 + \beta \cdot 40, \text{ άρα } \beta = -2$$

$$Q_D = 80 - 2P$$

Στο σημείο ισορροπίας Ε ισχύει $P_E = 10$, οπότε:

$$Q_E = 80 - 2 \cdot 10 = 60$$

$$E_S = \delta \cdot (P/Q) \Rightarrow 2/3 = \delta \cdot (10/60) \Rightarrow \delta = 4$$

$$Q_S = \gamma + 4P$$

$$60 = \gamma + 4 \cdot 10 \Rightarrow \gamma = 20$$

$$Q_S = 20 + 4P$$

Δ2.

Το μέγιστο καπέλο είναι 15 χ.μ., δηλαδή $P_2 - P_A = 15$, άρα $P_2 = P_A + 15$. Η προσφερόμενη ποσότητα στην ανώτατη τιμή ισούται με την ποσότητα που ζητείται στην παράνομη αγορά.

$$Q_S(P_A) = Q_D(P_2)$$

$$20 + 4P_A = 80 - 2(P_A + 15)$$

$$20 + 4P_A = 50 - 2P_A$$

$$6P_A = 30 \Rightarrow P_A = 5 \text{ χ.μ.}$$

Δ3.

Το νέο σημείο ισορροπίας είναι $E'(P=15, Q=80)$ και το σημείο Γ έχει τιμή $P_\Gamma = 10$ και ποσότητα Q_Γ .

$$E_D \text{ τόξου } E'\Gamma = [(Q_\Gamma - 80)/(10 - 15)] \cdot [(10 + 15)/(Q_\Gamma + 80)] = -5/17$$

Από τη σχέση προκύπτει: $Q_\Gamma = 90$

Η νέα γραμμική ζήτηση περνά από τα σημεία $\Gamma(10, 90)$ και $E'(15, 80)$.

$$80 = \alpha + 15\beta$$

$$90 = \alpha + 10\beta$$

$$\text{Αφαιρώντας: } -10 = 5\beta \Rightarrow \beta = -2$$

$$90 = \alpha - 20 \Rightarrow \alpha = 110$$

$$Q_{D'} = 110 - 2P$$

Δ4.

Στην αρχική τιμή ισορροπίας $P = 10$, η αρχική ζητούμενη ποσότητα είναι $Q = 60$.

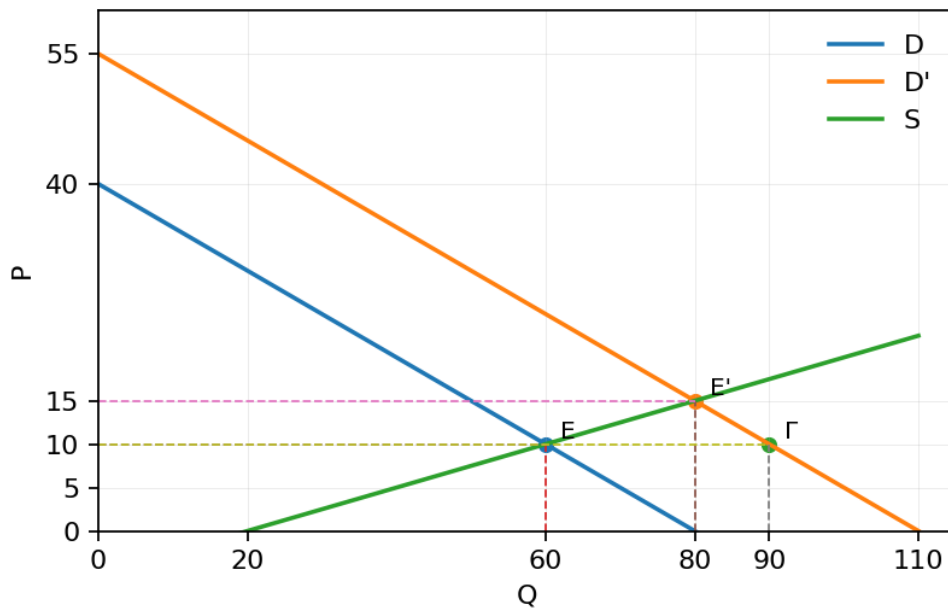
Στη νέα ζήτηση, για $P = 10$, έχουμε $Q_{D'} = 110 - 2 \cdot 10 = 90$.

$$\Delta Q\% = [(90 - 60)/60] \cdot 100 = 50\%$$

$$E_Y = \Delta Q\% / \Delta Y\% \Rightarrow 2,5 = 50\% / \Delta Y\% \Rightarrow \Delta Y\% = 20\%$$

Δ5.

Κοινό διάγραμμα των συναρτήσεων ζήτησης και προσφοράς:

ΤΕΛΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ